“Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın 2010-cu il ərzində icra vəziyyəti haqqında yekun

HESABAT

Sıra №si	Tədbirin adı və həyata keçirildiyi yaşayış məntəqəsi (ərazi)	İcra müddəti	İşin həcmi (əd, km, pm və s.)		İşin dəyəri (min manatla)		Tədbirin icra vəziyyəti
			ümumi	o cümlədən icra edilmiş	ümumi	o cümlədən icra edilmiş	
1	2	3	4	5	6	7	8
4.1. Ölkə əhəmiyyətli tədbirlər							
1.	**4.1.12.Qeyri-neft sektorunun inkişafının dəstəklənməsi**	2009-2013					Qeyri-neft sektorunda Aqrar sahənin inkişafı prioritet istiqamətlərdəndir. Bu məqsədlə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində də səlahiyyətləri daxilində tədbirlər görülür. Bazar iqtisadiyyatına uyğun olaraq bölgələr üzrə optimal əkin strukturları tərtib olunmuş, 2009-2015-ci illər üzrə istehsal proqnozları yerli icra orqanları ilə birlikdə hazırlanaraq nazirliyin 17.06.2009-cu il tarixli 01/14-08-248 nömrəli məktubu ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur. Kənd təsərrüfatı məhsulu istehsalçıları torpaq vergisindən başqa, qalan bütün vergilərdən azad edilmiş, əkin sahələrinin becərilməsində istifadə etdikləri yanacaq və motor yağlarına, toxuculuq və tinglik təsərrüfatlarından satılan 1-ci və 2-ci reproduksiyalı toxumlara və tinglərə görə dövlət büdcəsindən subsidiyalar, lizinq yolu ilə texnikalar verilir, güzəştli şərtlərlə mineral gübrə və bitki mahafizə vasitələri ilə təmin

							edilir, aqrotexniki işlərin aparılması üçün texnikalarla, emal üçün texnoloji avadanlıqlarla təmin edilir, bir sıra bitki əkinlərinin sığortalanmasına dövlət tərəfindən maliyyə yardımı göstərilir, lizinq yolu ilə istehsalçılara yüksək məhsuldar damazlıq heyvan cinsləri güzəştli şərtlərlə satılır və s. Nazirlər Kabinetinin müvafiq Qərarları ilə istehsalçılara yanacağa görə hər hektar əkinə 40 manat, buğda əkininə isə əlavə 40 manat yardım göstərilir. “Aqrolizinq” ASC vasitəsi ilə güzəştli şərtlərlə mineral gübrələr satılır. Lizinq və aqroservis xidmətləri göstərilir. 2009-cu ilin əkini üçün Rusiya Federasiyasında 7189 ton buğda toxumu gətirilərək istehsalçılara 50% güzəştlə satılmışdır.
2.	**4.1.39. Ölkənin alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri potensialının müəyyənləşdirilməsi istiqamətində elmi-tədqiqat və layihə axtarış işlərinin təşkili**	2009-2013					Ölkənin alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri potensialının müəyyənləşdirilməsi istiqamətində Sənaye və Energetika Nazirliyi geniş tədbirlər həyata keçirir. Belə ki, Quba rayonunun Xınalıq kəndində alternativ enerji mənbələrindən istifadə etmək üçün Ekoenergetika Akademiyası ilə birgə avadanlıqların quraşdırılması və müvafiq ərazilərin seçilməsi məqsədilə Sənaye və Energetika Nazirliyində elmi-tədqiqat işləri aparılmışdır. Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası və Beynəlxalq Ekoenergetika Akademiyası tərəfindən “Azərbaycan Respublikası Quba rayonu Xınalıq kəndinin elektrik enerjisi və qaz təchizatı üçün alternativ enerji mənbələrindən istifadə etməklə Hibrid sistemin yaradılması” Layihəsi hazırlanmışdır. Layihədə yerli alternativ enerji mənbələrinin potensialı açıqlanmış və texniki istifadə məqsədilə ayrı-ayrı mənbələr üzrə araşdırmalar aparılmışdır. Sənaye və Energetika Nazirliyi Şəki, İsmayıllı,

							Quba, Oğuz, və s. İcra Hakimiyyətləri ilə birlikdə bəndsiz kiçik su elektrik stansiyalarının tikintisi üzrə effektiv su resurslarının təyin edilməsi, elektrik stansiyalarının güclərinin və onların yerlərinin müəyyən edilməsi üzrə intensiv şəkildə tədqiqat işləri aparırlar. Analoji işlər digər rayonlarda da aparılır. Bu işlərə Avstriyanın məşhur “Methanco Energy”, Almaniyanın “Noblika”, “Azərbaycan Alyans Energy LLC”, və s. şirkətlər cəlb edilmişlər. Qeyd etmək lazımdır ki, bu rayonlar ərazisində ilkin resurslar Oğuz üzrə 124 MVt, Şəki üzrə 60 MVt proqnozlaşdırılır. Yaxın günlərdə Quba rayonunda gücü 1.2 MVt olan Nügədi kiçik su elektrik stansiyası sistemə qoşulacaqdır. Qobustan rayonunda gücü 5 MVt olan və Abşeronda gücü 10 MVt olan Hibrid Günəş-Külək Elektrik Stansiyası layihələri işlənilmişdir.
3.	**4.1.40. Ölkənin alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən səmərəli istifadə məqsədilə müvafiq tədbirlərin keçirilməsi**	2009-2013					Alternativ enerji mənbələrindən istifadənin stimullaşdırılması məqsədilə Sənaye və Energetika Nazirliyi tərəfindən mütəmadi olaraq tədbirlər, görüşlər və təqdimat mərasimləri keçirilir. Sənaye və Energetika Nazirliyi Azərbaycanda alternativ enerji mənbələrindən istifadənin inkişafı üçün xarici investorların cəlb olunması və xarici şirkətlərlə əməkdaşlıq sahəsində mühüm addımlar atmışdır. SEN alternativ enerji mənbələrindən istifadə sahəsində Avropa İttifaqı, Asiya İnkişaf Bankı, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramı (UNDP), Almaniyanın Baumgartner GmbH şirkəti, Şotlandiyanın Brumac şirkəti və s. ilə əməkdaşlıq edir. Azərbaycan Respublikası alternativ enerji mənbələrinin inkişafı və bu sahədə dünya ölkələri ilə yaxından əməkdaşlıq edilməsi üçün 10 iyun 2009-cu il tarixində Beynəlxalq Bərpa olunan Enerji Agentliyinə

							(İRENA) üzv olmuşdur. 8 avqust 2009-cu il tarixində Sənaye və Energetika Nazirliyi ilə Ukrayna Sənaye Siyasəti Nazirliyinin "FİNPROM" Dövlət Müəssisəsi arasında Anlaşma haqqında Niyyət Protokolu imzalanmışdır. Protokolun şərtlərinə görə "FİNPROM" yerli şirkətlərlə birgə illik gücü 25 MVt olan günəş enerji qurğularını istehsal edən müəssisənin Bakı şəhərində yaradılmasını və yerli şirkətlərlə birgə 5 Mvt gücündə olan günəş panellərinin Azərbaycan ərazisində quraşdırılmasını öz üzərinə götürür. Həmçinin alternativ enerji mənbələrinin istifadəsi üzrə qabaqcıl dövlətlərin praktikasına əsaslanaraq SEN və "FİNPROM" Azərbaycan Respublikasının ərazisində və Xəzər hövzəsində istehsal olunan avadanlıqların (günəş panellərinin) mümkün satışı üçün qarşılıqlı müzakirələr aparılması və alternativ enerji mənbələrinin istifadəsinin stimullaşdırılması barədə mövcud qanunvericilik bazasına uyğun olaraq "FİNPROM" Dövlət Müəssisəsi 20 aprel 2009-cu ildə imzalanmış sazişə əsasən öz şəriki olan "KELWA International" LLC şirkəti ilə Respublikada yaradılan müəssisədə istehsal olunacaq günəş enerji qurğularının satışının stimullaşdırılması haqqında araşdırmalar aparılması haqqında razılığa gəliblər. Qeyd etmək istərdik ki, Qobustan rayonunda 5 MVt gücündə Hibrid Stansiyasının və sınaq-təlim mərkəzinin tikintisinə başlanılmışdır.
4.2. Bakı şəhəri							
Bakı şəhərinin rayon və qəsəbələrini əhatə edən tədbirlər							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
4.	**4.2.2. Yüngül və yeyinti sənayesi**	2009-2013					Yüngül və yeyinti sənayesi müəssisələrinin fəaliyyəti genişləndirilməkdədir.

	müəssisələrinin fəaliyyətinin dəstəklənməsi						Hesabat dövründə "Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaitləri hesabına güzəştli kreditlərin alınması məqsədilə sahibkarlı subyektləri tərəfindən təqdim edilən investisiya layihələrinin tərtib edilməsi və qiymətləndirilməsi" mövzusunda Bakı şəhərində seminar keçirilmiş və seminarda "Biznes Planın hazırlanmasının avtomatlaşdırılmış sistemi"nin təqdimatı edilmişdir. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaiti hesabına 2009-cu il ərzində Bakı şəhərinin müxtəlif rayon və qəsəbələrində 6 yüngül və yeyinti sənaye müəssisələrinin investisiya layihəsinin maliyyələşdirilməsinə 3178,0 min manat güzəştli kredit vəsaiti ayrılmışdır. Maliyyələşdirilmiş layihələr hesabına 79 yeni iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. "Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaitləri hesabına güzəştli kreditlərin alınması məqsədilə sahibkarlıq subyektləri tərəfindən təqdim edilən investisiya layihələrinin tərtib edilməsi və qiymətləndirilməsi" mövzusunda 10 nəfər sahibkarın və Bakı Biznes Tədris Mərkəzi əməkdaşlarının iştirakı ilə seminar keçirilmişdir. Seminarda investisiya layihələrinin tərtib edilməsi qaydaları geniş müzakirə edilmiş, Göyçay nümayəndəliyinin rəhbəri tərəfindən hazırlanmış investisiya layihələrinin tərkibində xüsusi proqram təminatına əsaslanmış "Biznes Planın hazırlanmasının avtomatlaşdırılmış sistemi"nin təqdimatı edilmişdir. Təqdimat böyük marağa səbəb olmuş və müəyyən dəyişikliklər edilməklə Bakı biznes Tədris Mərkəzinin regional nümayəndəlikləri vasitəsi ilə regionlarda tətbiqi tövsiyə edilmişdir. Almaniyada ixtisasartırma kursu keçəcək

							sahibkarlar, o cümlədən Bakı şəhərində yüngül və yeyinti sənayesi sahəsində çalışan sahibkarlar üçün "Marketinq", "Menecment" və "Müasir texnologiyaların istehsal prosesinə tətbiqi" mövzularında treninqlər keçirilmişdir. 2010-cu ilin 6 ayı ərzində yüngül və yeyinti sənayesi üzrə sahibkarlıq subyektlərinin investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı müvəkkil kredit təşkilatları tərəfindən Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna müraciət daxil olmamışdır. Hesabat dövründə İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutu tərəfindən "Aqrar-sənaye məhsullarının rəqabət qabiliyyətliliyinin qiymətləndirilməsi üzrə araşdırmaların aparılması" və "Azərbaycan Respublikasının fəaliyyət subyektlərində (kiçik və orta sahibkarlıq müəssisələrində) koorporativ idarəetmə və kooperativ maliyyə sistemlərinin qurulması və təkminləşdirilməsi" mövzusunda tədqiqat aparılmışdır. Bakı şəhərində potensial sahibkarlar üçün Beynəlxalq Əmək Təşkilatının "Öz biznesini başla və təkmilləşdir" proqramına uyğun olaraq Bakı Biznes Tədris Mərkəzi tərəfindən "Biznes ideyası yarat" treninqi keçirilmişdir. Treninqin iştirakçılarına Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaitləri hesabına güzəştli kreditlərin alınması məqsədi ilə sahibkarlıq subyektləri tərəfindən təqdim edilən investisiya layihələrinin tərtib edilməsi və qiymətləndirilməsi haqqında icmal xarakterli məlumat verilmişdir.
5.	**4.2.3.Tikinti materialları istehsalının genişləndirilməsinin dəstəklənməsinin**	2009-2013					Sahibkarlığa Kömək Milli fondunun vəsaiti hesabına 2010-cu ilin 6 ayı ərzində Bakı şəhərinin müxtəlif rayon və qəsəbələrində tikinti materiallarının istehsalı ilə bağlı 3 investisiya layihənin maliyyələşdirilməsinə 4012000

	davam etdirilməsi						manat güzəştli kredit vəsaiti ayrılmışdır. Maliyyələşdirilmiş layihələr hesabına 67 yeni iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulmuşdur.
4.3. İqtisadi rayonlar üzrə həyata keçiriləcək tədbirlər							
4.3.1. Abşeron iqtisadi rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
6.	**4.3.1.2.Yüngül və yeyinti sənayesinin inkişafının dəstəklənməsi**	2009-2013					Bakıda şərabçılıq, süd məhsulları, yeyinti məhsulları müəssisələri əsasən yerli xammalla təmin olunur. MKT İK MMC-nin pambıq əyiricilik fabriki fəaliyyət göstərir. Toxuculuq fabrikinin qurulmasına başlanılıb və dövlət dəstəyinə ehtiyac vardır. Sumqayıt şəhərində “Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaitləri hesabına güzəştli kreditlərin alınması məqsədilə sahibkarlıq subyektləri tərəfindən təqdim edilən investisiya layihələrinin tərtib edilməsi və qiymətləndirilməsi” və “İdarəetmə (menecment) və marketinq” mövzusunda treninqlər keçirilmişdir. Eyni zamanda, Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaiti hesabına 2009-cu il ərzində Abşeron iqtisadi rayonunda 4 yüngül və yeyinti sənaye müəssisəsinin investisiya layihəsinin maliyyələşdirilməsinə 4 501,0 min manat güzəştli kredit vəsaiti ayrılmışdır. Bu layihələrin həyata keçirilməsi nəticəsində 481 yeni iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. Güzdək qəsəbəsində 2 qrupluq uşaq bağçasının tikintisi davam edir. Qobu qəsəbəsində 220 tamaşaçı–yerlik mədəniyyət evinin tikintisi davam edir. Hökməli qəsəbəsində “Gilan” ağac emalı zavodunun, Süd məhsulları istehsalı kombinatının, Plastik qablar istehsalı zavodunun, Bir girişli, 12 mərtəbəli, 2 ədəd yaşayış evinin tikintisi davam edir. Mehdiabad qəsəbəsində 1 girişli, 12 mərtəbəli,

							2 ədəd yaşayış evinin tikintisi davam edir. Məmmədli kəndində Quşçuluq fabrikinin, Mebel fabrikinin, Bir girişli, 5 mərtəbəli, beş ədəd yaşayış evinin, Bir girişli, 12 mərtəbəli, dörd ədəd yaşayış evinin tikintisi davam edir. Görədli kəndində Feldşer–mama məntəqəsinin, İcra Nümayəndəliyinin inzibati binasının tikintisi davam edir. Fatmayı kəndində Həkim ambulatoriyasının tikintisi davam edir. Novxanı kəndində Duz emalı zavodunun tikintisi davam edir. Saray qəsəbəsində Mebel fabrikinin, Plastik qapı – pəncərə sistemlərinin, 70 kottecdən ibarət “Villa–Badam” yaşayış kompleksinin, İki girişli, 9 mərtəbəli, iki ədəd yaşayış evinin tikintisi davam edir. Ceyranbatan qəsəbəsində Bir girişli, 14 mərtəbəli, bir yaşayış evinin, 200 tamaşaçı–yerlik mədəniyyət evinin tikintisi davam edir. Aşağı Güzdək qəsəbəsində Karton tara fabrikinin, Metal təbəqədən dam örtükləri hazırlayan zavodunun tikintisi davam edir. Masazır kəndində Qaz paylayıcı stansiyanın, İki ədəd, 2 girişli, 5 mərtəbəli yaşayış evinin, Sahəsi 1200 m^2 olan İdman kompleksinin, On ədəd, bir girişli, 12 mərtəbəli yaşayış evinin, Dörd ədədi 2 girişli, 5 ədədi isə bir girişli 5 mərtəbəli yaşayış evinin tikintisi davam edir. Xırdalan şəhərində 50 meqovoltamperlik yarım stansiyanın, 2982 mağazalı, 5800 iş yerlik “Riyad” Ticarət Kompleksinin, Meyvə şirələri istehsalı və topdan satış mərkəzinin, “Politra” mebel fabrikinin, Yeyinti məhsullarının saxlanması üçün soyuducu bazanın, 12 ədəd, 1 girişli, 5 mərtəbəli yaşayış evinin, 2 ədəd, 2 girişli, 5 mərtəbəli yaşayış evi, “Gənclər Şəhərciyi”ndə inşa edilmiş 67 bloklunun, 10

							mərtəbəli, 47 ədəd yaşayış evinin, Ət məhsulları istehsalı kompleksinin, Taxıl və taxıl məhsulları saxlanması kompleksinin, 8 ədəd, 1 girişli, 12 mərtəbəli yaşayış evinin, Meyvə şirələrinin və təbii sularının qablaşdırılması zavodunun tikintisi davam edir. Hökməli qəsəbəsində Əczaçılıq preparatları zavodunun, Mərmər–qranit üzlük materialları istehsalı zavodunun, “At yalı” yaşayış massivində feldşer–mama məntəqəsinin təməlinin qoyulması nəzərdə tutulmuşdur. Mehdiabad qəsəbəsində İki ədəd, bir girişli, 10 mərtəbəli yaşayış evinin təməlinin qoyulması nəzərdə tutulmuşdur. Məmmədli kəndində Altı ədəd, bir girişli, 12 mərtəbəli yaşayış evinin, Dörd ədəd, iki girişli, 5 mərtəbəli yaşayış evinin təməlinin qoyulması nəzərdə tutulmuşdur. Masazır kəndində Bir ədəd, 3 girişli, 12 mərtəbəli yaşayış evinin, İki qrupluq uşaq bağçasının təməlinin qoyulması nəzərdə tutulmuşdur. Xırdalan şəhərində Doqquz ədəd, bir girişli, 12 mərtəbəli yaşayış evinin təməlinin qoyulması nəzərdə tutulmuşdur. Abşeron şərab zavodu fəaliyyətini genişləndirmiş, zavodda yeni texnoloji avadanlıqlar quraşdırılmışdır. Novxanı qəsəbəsində yeni pivə zavodunun tikintisi başa çatdırılmış və fəaliyyətə başlamışdır. Sahibkarlığa Kömək Miili Fondunun vəsaiti hesabına 2010-cu ilin 6 ayı ərzində soyuducu anbar kompleksinin yaradılması, ət və süd emalı üçün 2 sahibkarlıq subyektinin investisiya layihəsinin maliyyələşdirilməsinə 8 000000 manat kredit vəsaiti ayrılmışdır. Maliyyələşdirilmiş layihələr hesabına 78 yeni iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulmuşdur.

							Hesabat dövründə İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutu tərəfindən "Aqrar-sənaye məhsullarının rəqabət qabiliyyətliliyinin qiymətləndirilməsi üzrə araşdırmaların aparılması" və "Azərbaycan Respublikasının fəaliyyət subyektlərində (kiçik və orta sahibkarlıq müəssisələrində) koorporativ idarəetmə və kooperativ maliyyə sistemlərinin qurulması və təkminləşdirilməsi" mövzusunda tədqiqat aparılmışdır. Bakı şəhəri, Abşeron rayonu və digər rayonlarda yüngül və yeyinti sənayesi müəssisələrinin nümayəndələri üçün Bakı Biznes Tədris Mərkəzi tərəfindən "Biznesin təşkili və idarə edilməsi" mövzusunda treninq təşkil edilmişdir. Treninqin iştirakçıları Marketinq və Menecment haqqında ətraflı məlumatlar almışlar.
Sumqayıt şəhəri							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
7.	**4.3.1.2. Yüngül sənayenin inkişafının dəstəklənməsi**	2009-2013					Yüngül sənayenin inkişafı istiqamətində "İntertekstil" və "Xovlu İplik" ASC-də yenidənqurma işləri davam etdirilmişdir. "İntertekstil" ASC-də istehsal korpusu əsaslı təmir edilmiş, pambıq iplik emalı üçün müasir avadanlıqlar quraşdırılmış və sınaq-sazlama işləri aparılmışdır. "İntertekstil" ASC-də əsas istehsal sahəsinin yaxın vaxtlarda istifadəyə verilməsi gözlənilir. Sumqayıt şəhəri və onun qəsəbələri ərazisində mövcud yaşıllıqların qorunması, inventarlaşdırılması və yeni yaşıllıqların salınması ilə bağlı Sumqayıt şəhəri İcra hakimiyyəti yanında yaradılmış işçi qrupu tərəfindən mütəmadi olaraq yığıncaqlar keçirilmiş, konkret vəzifələr müəyyənləşdirilmişdir. Eyni zamanda,

							Sumqayıt şəhərinin inzibati ərazisində yeni yaşıllıq sahələrinin salınması, ağacların əkilməsi, suvarılması, qorunması və onlara xidmətin göstərilməsi ilə bağlı kompleks tədbirlər planı təsdiq edilmiş, həmçinin xüsusi xəritə - albom hazırlanmış, aidiyyəti üzrə müvafiq qurumlara, o cümlədən Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirinin sədrliyi ilə keçirilən iclasda həmin nazirliyə təqdim olunmuşdur. "İnter Tekstil" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində yenidənqurma işləri başa çatdırılmış, pambıq xammalı alınmış, 22 dekabr 2010-cu il tarixində avadanlıqlar işə salınmış və pambıq iplik istehsalına başlanılmışdır
8.	**4.3.1.9. Neft-kimya və metallurgiya sənayesinin müasir texnologiyalar əsasında inkişafının dəstəklənməsinin davam etdirilməsi**	2009-2013					"Azərbaycan Alüminiumu" ASC-nin fəaliyyətinin dəstəklənməsi məqsədilə mövcud borcların ödənilməsi ilə bağlı dövlət zəmanəti ilə kreditin ayrılması istiqamətində müvafiq işlər görülmüşdür. Şəhərin neft-kimya və metallurgiya sənayesinin müasir texnologiyalar əsasında bərpası və inkişafının dəstəklənməsi istiqamətində aparılan işlər davam etdirilir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə yaradılmış komissiya tərəfindən neft-kimya sənayesinin strateji inkişafı barədə müvafiq təkliflər hazırlanır. Şəhər ərazisində inşası aparılan Texnoparkının (STP) birinci mərhələsində plastik borular zavodu, mis və alüminium elektrotexniki çubuqların istehsalı zavodu və 110 kilovolta qədər gərginlik kabelləri istehsalı zavodu istifadəyə verilmişdir. Sumqayıt Texnologiyalar parkında 500 kilovoltluq kabel zavodu, böyük mexaniki təmir zavodu, dəqiq emal zavodu, arqon-azot-oksigen zavodu, sayğaclar istehsalı zavodunun tikintisi başa çatdırılmış və avadanlıqların quraşdırılıması

							işləri aparılır. Həmçinin parkda qaynar sinkləmə zavodunun və hazır məhsul anbarının tikinti-quraşdırma işləri tam başa çatdırılmışdır, yaxın vaxtlarda istifadəyə verilməsi gözlənilir. Səhmləri investisiya müsabiqəsi vasitəsilə özəlləşdirilmiş "Azenco" ASC-nin Sumqayıt şəhərində inşa etdirdiyi Texnoloji Parkında müvafiq müəssisələrin yaradılması istiqamətində işlər davam etdirilir. Şəhərdə tamamilə yeni olan bir sahə-kağız emalı zavodu istifadəyə verilmişdir. Bu müəssisədə gündəlik olaraq 50 ton kağız istehsalı nəzərdə tutulur. Eyni zamanda şəhər ərazisində "Azərsun Holdinq" tərəfindən gündəlik 170 tonluq istehsal gücünə malik karton və kağız emalı fabrikinin tikintisi davam etdirilir. Şəhərdə yeni yarımstansiyanın tikintisi istiqamətində 2009-cu ilin sonunda şəhərin elektrik enerjisi təchizatının yaxşılaşmasına xidmət edən 525 MVT gücündə Sumqayıt Elektrik Stansiyası və gücü 200 meqavoltamper olan "Sumqayıt-3" 110/35/6 kilovoltluq qapalı tipli yarımstansiya tikilib istifadəyə verilmişdir. Şəhərin 4-cü və 5-ci mikrorayonlarında, 34-36-cı məhəllələrində hava xətləri yeraltı elektrik kabelləri ilə əvəz edilmişdir. Hazırda şəhərin Kotec, Xəzər və Metallurq bağları və Beton zavod ərazisində 0.4 kV-luq elektrik verilişi xətlərinin SİP kabellərlə əvəz edilməsi işləri davam etdirilməkdədir. Şəhərin 10,12,18-ci mikrorayonlarında və 14-cü məhəlləsində yerləşən orta təhsil müəssisələrini istiliklə təchiz etmək məqsədi ilə yeni modul tipli daşınan qazanxanalar işə salınmışdır. Şəhərin 17-ci mikrorayon ərazisində yerləşən mövcud istilik məntəqəsinin bazasında müasir tələblərə cavab verən yeni

							qazanxana tikilib istifadəyə verilmişdir. Həmçinin Hacı Zeynalabdin qəsəbəsində 2009-cu ildə əsaslı təmir edilmiş istilik qazanxanası vasitəsilə 2 yaşayış binasında 32 mənzil istiliklə təmin edilmişdir. Əhalinin qaz təminatının yaxşılaşdırılması üçün yeni qaz kəmərlərinin çəkilməsi, yaşayış massivlərinin, bağ təsərrüfatlarının qazlaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbir davam etdirilir. Ötən il sutkalıq gücü 200 min kub metr olan Təmizləyici qurğunun icrası yekunlaşmışdır. Qurğuda sınaq-sazlama işləri başa çatdırılmış və məişət çirkab suların təmizlənməsinə başlanılmışdır. 2010-cu ilin yanvar-iyun ayı ərzində şəhər üzrə ümumi məhsul buraxılışı (ÜMB) 240,0 milyon manat olmuş, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,9 dəfə artmışdır. Ümumi məhsul buraxılışında qeyri-dövlət sektorunun payı 75 faiz təşkil etmişdir. Son 7 il ərzində ümumilikdə şəhər üzrə məhsul buraxılışı və sənaye xarakterli xidmətlərin həcmi 2 milyard 677 milyon manatdan çox olmuşdur. Şəhər üzrə sosial-iqtisadi sahələrdə çalışan işçilərin orta aylıq əmək haqqı 2010-cu ilin yanvar-iyun ayı ərzində 260 manat təşkil etmişdir. Son 7 il ərzində şəhər üzrə orta aylıq əmək haqqı 4 dəfə artmışdır. 2010-cu ilin yanvar-iyun ayı ərzində şəhər iqtisadiyyatında əhəmiyyətli paya malik olan sənaye sahələrində istehsal olunmuş məhsulun həcmi ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,0 dəfə artaraq 130 milyon manat təşkil etmişdir. İstehsal olunmuş sənaye məhsullarının əksəriyyəti istehlakçılara göndərilmişdir.

							2010-cu ilin yanvar-iyun ayı ərzində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində hamısı daimi olmaqla 800 yeni iş yeri yaradılmışdır. Ümumilikdə 2003- cü ildən 2010-cu ilin iyul ayının 1-nə kimi şəhər üzrə 22301 daimi olmaqla, 39877 yeni iş yeri yaradılmışdır. “Azərikimya” istehsalat birliyi tərəfindən şəhərin kimya və neft-kimya müəssisələrində mövcud istehsalatların bərpası istiqamətində həyata keçirilən işlər davam etdirilmişdir. “Sumqayıt Superfosfat” ASC-nin investisiya müsabiqəsi vasitəsilə özəlləşdirilməsi istiqamətində zəruri tədbirlər həyata keçirilmiş, müsabiqə komissiyası tərəfindən şərtlər toplusu təsdiq edilmiş, müsabiqə haqqında elan kütləvi informasiya vasitələrində dərc edilmişdir. “Etilen-polietilen” zavodunda texnoloji avadanlıqlar əsaslı təmir edilmiş, “EP-300” kompleksinə daxil olan texnoloji və mexaniki avadanlıqlar sökülərək daxili hissələrinin vəziyyəti texniki təftiş edilmişdir. “Azərkimya” İB-nin “Mexaniki-təmir” zavodunda ilk dəfə olaraq Çexiyanın “TOPALvater” şirkətinin layihəsi əsasında sutəmizləyici qurğuların istehsalına başlanılmışdır. Konstruksiya etibarı ilə həm mexaniki, həm də avtomatika elementlərini özündə cəmləşdirən “Topas-75” tipli sutəmizləyici qurğunun yaşayış massivlərində, sənaye müəssisələrində və dəniz neft-çıxarma idarəsində tətbiqi nəzərdə tutulmuşdur. Ekologiya ilində istehsalına başlanılmış qurğunun yaxın gələcəkdə respublikamızın sənaye müəssisələrində geniş tətbiq olunması ətraf mühitin, o cümlədən Xəzərin ekologiyasının yaxşılaşdırılmasında mühüm rol oynayacaqdır.

9.	**4.3.1.10. Yeyinti sənayesinin inkişafının dəstəklənməsi**	2009-2013					Yeyinti məhsulları istehsalı müəssisələri fəaliyyət göstərir. CTS AQRO MMC-nin əyiricilik və toxuculuq fabriki qurulur. Əhalinin işlə təmin olunmasında əhəmiyyəti nəzərə alınaraq bu müəssisənin istifadəyə verilməsinə dövlətin maliyyə dəstəyi lazımdır. Yeyinti sənayesinin inkişafının dəstəklənməsi ilə bağlı "Bismak" Qida Sənaye Kompleksi MMC-də yeni qənnadi istehsalı sahəsinin yaradılması ilə bağlı emal sahəsi və hazır məhsul anbarı üçün korpuslar tikilmiş, məhsul istehsalının həcmi və çeşidləri artırılmış, şokalad konfeti emalı üçün iki böyük xətt quraşdırılmış və məhsul istehsalına başlanılmışdır. Yeyinti məhsulları istehsalı ilə məşğul olan "Elitar" MMC-də məhsul çeşidləri artırılmışdır. 2010-cu il ərzində Şəhərin digər sənaye sahələrinin bərpası və inkişafı ilə bağlı "İntertekstil" ASC-də yenidənqurma işləri davam etdirilmişdir. Müəssisənin əsas istehsal sahəsində əsaslı təmir və yenidənqurma işləri başa çatdırılmış, pambıq iplik emalı üçün müasir avadanlıqlar quraşdırılmışdır. Yaxın vaxtlarda istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. Sumqayıt Texnologiyalar parkında 500 kilovoltluq kabel zavodu, mexaniki təmir zavodu, dəqiq emal zavodu və arqon-azot-oksigen zavodunun tikinti-quraşdırma işləri davam etdirilmişdir. Texnoparkda sayğaclar istehsalı, həmçinin qaynar sinkləmə zavodunun tikintisi başa çatdırılmış, avadanlıqların quraşdırılması işləri davam etdirilir. Bu iki zavodun istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. "Bismak" qida sənaye kompleksində italyan texnologiyasə əsasında yeni karamel fabrikinin və gündəlik istehsal gücü 120 ton olan müasir

							çörək zavodunun tikintisi üçün işlər aparılır. Bununla yanaşı "Delta Qrup C. O" MMC tərəfindən ümumi tutumu 4 min ton olan soyuducu anbar kompleksinin inşası həyata keçirilir.
4.3.2. Aran iqtisadi rayonu							
Mingəçevir şəhəri							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
10.	**4.3.2.16. Sənaye müəssisələrinin inkişafının dəstəklənməsinin davam etdirilməsi**	2009-2013	Enerji istehsalı müəssisələrində modernləşdirmə işləri və əsaslı yenidənqurma işləri				Mingəçevir şəhərindəki sənaye müəssisələrinin inkişafının özəlləşdirmə yolu ilə dəstəklənməsi istiqamətində işlər davam etdirilir. Kənd təsərrüfatı nazirliyi tərəfindən şəhər əhalisinin işlə təminatının yaxşılaşdırılması üçün yüngül sənayenin inkişafı dəstəklənir. Eyni zamanda mövcud toxuculuq müəssisəsi bərpa olunması nəzərdə tutulur. - "Az.İES" MMC-də 8 mövcud enerji blokunun 2-ci, 3-cü, 4-cü və 5-ci enerji bloklarında əsaslı yenidənqurma işləri başa çatdırılmış və istehsal gücü 70-90 meqavat artmışdır. - Stansiyanın əsas tüstü borularının təmiri ilə bağlı 2 ədəd müvəqqəti tüstü borusu inşa edilmişdir. - 6 ədəd 20 min tonluq mazut çəninin quraşdırılması başa çatmaq üzrədir. "Mingəçevir SES" MMC-də mövcud 6 hidroaqreqatdan 4-ü əsaslı yenidən qurulub. Hazırda silsilənin Mingəçevir stansiyasının 3-cü hidroaqreqatında və Varvara stansiyasının bir hidroaqreqatında əsaslı yenidənqurma işlərinə başlanmışdır. "Mingəçevir Şüşə Lifi" ASC-nin səhmlərinin investisiya müsabiqəsi vasitəsilə özəlləşdirilməsi haqqında elan "Mülkiyyət" qəzatində dərc edilmiş və komitənin rəsmi

							İnternet səhifəsində yerləşdirilmişdir. 2010-cu il ərzində "Az.İES" MMC-də enerji blokların istismarı ilə yanaşı təmir-tikinti işləri də davam etdirilmişdir. 1 saylı enerji blokunda başlanmış yenidənqurma işləri davam etdirilmiş, 2 saylı enerji blokda yenidənqurma işləri başa çatdırılmışdır.8 saylı enerji bloklarında modernləşdirmə işləri başa çatdırılaraq şəbəkəyə qoşulmuş və hazırda işləyir. Stansiyanın yanacaq təminatını yaxşılaşdırmaq məqsədi ilə quraşdırılan tutumu 20 min m³ olan 6 ədəd ehtiyat mazut çənlərinin tikintisi üzrə son tamamlama və abadlıq işləri, o cümlədən çənlərin ətrafının hasarlanması, sel suların ötürücü kanallarının çəkilişi, torpaq bəndlərinin qurulması və köməkçi texnoloji avadanlıqların quraşdırılması işləri davam etdirilir. Saylı tünelin qidalandırıcı kanalında torpaq işləri aparılmış, tunelin daxilində lillənmiş yerlərin yuyulub təmizlənməsi işləri davam etdirilmişdir. "Mingəçevir SES silsiləsi" MMC-də mövcud 6 hidroaqreqatdan əsaslı yenidən qurulmuş, 4 hidroaqreqatda ümumi istehsal gücü 40 meqavat artmışdır. Hazırda silsilənin Mingəçevir stansiyasının 2 və 6 saylı hidroaqreqatları təmir olunmuşdur, 1 saylı hidroaqreqatda əsaslı yenidənqurma ilə əlaqədar söküntü işləri və Varvara stansiyasının 1 saylı hidroaqreqatında əsaslı yenidənqurma işləri davam etdirilmişdir. Mingəçevir SES-də suqəbuledici kran və təmir sipərlərində təmir işlərinə başlanmışdır. Varvara SES-də sol və sağ sahildə bərkitmə işləri davam etdirilir və kətilli kranın hərəkət və qaldırıcı mexanizmlərinin təmirinə başlanılmışdır. Yenidənqurma ilə əlaqədar olaraqstansiya Fransanın AREVA və ÇXR-nın CNEEC şirkətlərindən sipər və kranlara aid

							ehtiyat hissələri, Mingəçevir SES-ə yarımstansiya avadanlıqları, nəzarət kabelləri və hər 2 stansiya üçün müxtəlif güclərdə olan transformatorlar gətirilmişdir. Dövlət Proqramına əsasən son illər tikilmiş “İnterenerji” və “Kür” elektron avadanlıqları MMC-lərdə fəaliyyətlərini bərpa etmiş, “Azyolneftmaş” və “Mingəçevir İzolit” ASC-lərdə istehsalın genişləndirilməsi istiqamətində işlər davam edir. Şəhərin digər sənaye müəssisələrinin fəaliyyətinin bərpası ilə bağlı bu müəssisələrin özəlləşdirilməsinin sürətləndirilməsi barədə Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə müraciətlər olunmuşdur. “Mingəçevir Texniki Rezin” və “Mingəçevir Regenerat” səhmdar cəmiyyətlərinin səhmlərinin investisiya müsabiqəsi vasitəsilə özəlləşdirilməsi istiqamətində hazırlıq tədbirləri davam etdirilmişdir.
Şirvan şəhəri							
11.	**4.3.2.27. Yüngül və yeyinti sənayesinin inkişafının dəstəklənməsi**	2009-2013					Şəhərin inzibati ərazisinə daxil olan Bayramlı qəsəbəsində 2800 nəfər əhali yaşayır. Şəhərin ən qədim sənaye müəssisəsi olan Pambıqtəmizləmə zavodu bu qəsəbədə yerləşir. Zavodda vaxtı ilə 800 nəfər işlə təmin olunmuşdur. 1997-ci ildə Səhmdar Cəmiyyətinə çevrilən zavod fəaliyyətini dayandırmış, kütləvi işsizlik yaranmışdır. Hal-hazırda qəsəbədə 600 nəfər yüngül sənaye sahəsi istiqamətində ixtisaslaşmış işçi qüvvəsi vardır. Qəsəbədə “Toxuculuq fabriki”nin tikintisi əhalinin işsizlik probleminin həllinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir edər. Zavodun istehsal avadanlıqları və binalar istifadəyə yararlı vəziyyətdədir. Rayonda MKT İK MMC-nin Yağ Piy zavodu yenidən qurulmuş və fəaliyyət göstərir. CTS Aqro MMC-nin pambıq emalı zavodu və yeni yağ-yem zavodu istifadəyə verilmişdir.Yeyinti

							məhsulları istehsalı müəssisəsi fəaliyyət göstərir. **“Anar” ATSC** Müəssisə 26 may 1997-ci ildə yaradılmışdır. Müəssisənin səhmlərinin 70% özəlləşdirilmiş, 30% isə dövlətə məxsusdur. “Anar” ATSC ildə 2 min ton qarğıdalı çubuğu və 1000 ton qovurulmuş dənəvari təbii qəhvə istehsalı gücünə malikdir. Müəssisədə qarğıdalı çubuğu istehsalı üzrə 2 xətt, qovurulmuş dənəvari təbii qəhvə istehsalı üzrə 1 xətt mövcuddur. Həmin axın xətlərinin fəaliyyətinin bərpası üçün müasir avadanlıqların quraşdırılmasına ehtiyac vardır. Müəssisədə 145 nəfərin işlə təmin olunmasına imkan vardır. **“Muğan-Pambıq” ASC** Şirvan Pambıq zavodu 1934-cü ildən fəaliyyətə başlamışdır. Müəssisə ildə 45-50 min ton pambıq qəbulu gücünə malik olmuşdur. Müəssisə 1997-ci ildə Səhmdar Cəmiyyətə çevrilmişdir. Nizamnamə kapitalının 70% özəlləşdirilmiş, 30% isə dövlətə məxsusdur. Müəssisədə 600 işçi çalışmışdır. “Muğan-Pambıq” ASC-nin inzibati, istehsal və köməkçi binaları yararlı vəziyyətdədir. Mövcud avadanlıqlarda rekonstruksiya aparmaqla müəssisənin nəzdində “Toxuculuq” fabrikinin açılması məqsədəuyğundur. Qeyd edilən təklifin tətbiqi əhalinin işlə təminatına əhəmiyyətli dərəcədə müsbət təsir göstərir. **“Süd” emalı zavodu.** 1930-cu ildə yaradılmış Süd emalı zavodu ətraf rayonlardan və əhalidən süd məhsulunu qəbul edərək müxtəlif çeşiddə məhsullar istehsal edib əhalinin tələbatını ödəyirdi. Süd zavodu mövcud hadisələrlə əlaqədar olaraq baxımsızlıq üzündən sökülüb dağıdılmış, avadanlıqlar isə yararsız vəziyyətə düşərək sıradan çıxmışdır.

							Hal-hazırda süd emalı zavodunun tikintisinə böyük ehtiyac vardır və zavodun fəaliyyət göstərməsi üçün kifayət qədər xammal mənbəyi vardır. Belə ki, cari ildə əhali tərəfindən 1500 tona yaxın süd istehsal edilmişdir ki, bu da zavodun fəaliyyəti üçün lazım olan qədər xammaldır.
Yevlax şəhəri							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
12.	**4.3.2.38.Yüngül sənaye məhsulları istehsalının genişləndirilməsinin dəstəklənməsi**	2009-2010	720 m² 12 800 m²	720 m² 4032 m²	3718,0 5500,0	1452.0 2000,0	Rayonda pambıqçılığın inkişafı üçün 786 hektar sahədə ABŞ-ın Valmont Şirkəti ilə yeni suvarma sistemi və texnologiya tətbiq olunur. Yeyinti məhsulları istehsalı müəssisələri fəaliyyət göstərir. Rayonda pambıq emalı zavodu, yeyinti məhsulları fabriki fəaliyyət göstərir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı artmışdır. 2010-cu il ərzində yerinə yetirilmiş işlər: -“Lalə-Tekstil” MMC tikiş fabrikinin kostyum sexi (Yevlax şəhəri) -“Lalə-Kemikl” yuyucu tozlar zavodu Yevlax şəhəri
Ağcabədi rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
13.	**4.3.2.53.Pambıqçılıq taxılçılıq və heyvandarlıq məhsullarının istehsalının və kiçik emal müəssisələrinin inkişafının dəstəklənməsi**	2009-2013					27383 hek sahədə payızlıq və yazlıq taxıl əkilmişdir. 01.10.2009-cu il tarixə 84712 ton taxıl istehsal olunmuşdur Rayonda 1769 hektar pambıq əkilmiş, 2500 ton məhsul istehsal olunmuş, 2 pambıq emal müəssisəsi fəaliyyət göstərir, 85 min ton taxıl istehsal olunmuşdur. Ağcabədi rayonunda ildə orta hesabla 48,0 min ton süd istehsal olunur. Rayonun Ağcabədi

							kəndində sutkalıq gücü 20 ton olan süd emalı müəssisəsində son tamamlama işləri başa çatmaq üzrədir. Tikintisinə 2009-cu ildə başlamış Ağcabədi şəhər süd zavodu isə yaxın günlərdə istifadəyə veriləcəkdir. Burada müxtəlif çeşiddə süd məhsulları hazırlanacaqdır. Ağcabədi rayonunda heyvandarlığın daha da inkişaf etdirilməsi, mal-qaranı məhsuldarlığının yüksəldilməsi sahəsində işlər davam etdirilir. Rayonda 10 nəfər süni mayalama texniki fəaliyyət göstərir. Rayon üzrə 746 baş inək, camış və düyə süni mayalandırılmış və 426 baş bala alınmışdır. . MKT və CTS AQRO-nun pambıq emalı zavodları fəaliyyət göstərir. 2010-cu ilədək Rayonun Kəbirli, Mehrablı və Aran kəndləri ərazisində 1 ədəd 35/10 kv-luq yarımstansiyasının tikintisinin tamamlanması planlaşdırılır. Ağcabədi YGEŞR-da 2009-cu ildə bir sıra tədbirlər həyata keçirilmişdir. Belə ki, Ağcabədi YGEŞR-nun balansında olan 330/110/10 kv-luq “Ağcabədi” y/st-da 25 MVA transformator 63 MVA yeni transformatorla əvəz olunması üçün transformator gətirilmiş, quraşdırılma işlərinə başlanılmışdır. 2010-cu ilin I rübü ərzində Ağcabədi YGEŞR-nun hava xətləri yarımstansiyalarının qrafikinə əsasən nəzərdə tutulmuş təmir və istismar işləri yerinə yetirilmişdir. Balansda olan 330 kv-luq “3-cü İmişli”, 110 kv-luq Ağdam, 1-ci Beyləqan, İmişli-Ağcabədi hava xətləri və 35 kv-luq hava xətlərində cari təmir işləri görülmüşdür. 35/10 kv-luq “Hindarx-1”, “Hindarx-2” və “Ağcabədi-2” y/st-da 35 kv-luq yağ açarları cari təmir edilmişdir. 203 ədəd fərdi abonentlərin və məcburi köçkünlərin evlərində sayğaclar quraşdırılmışdır. Ağcabədi şəhərində

							və kəndlərdə 8 ədəd 0,4 kv-luq çürüyüb sıradan çıxmış ağac dayaqlar dəmir-beton dayaqla əvəz olunmuşdur. 10/0,4 kv-luq transformator məntəqələrində 7 ədəd 0,4 kv-luq ayrıcı dəyişdirilmişdir. 10 ədəd zədələnmiş 10/0,4 kv-luq transformator əsaslı təmir edilərək yerinə quraşdırılmışdır. Hal-hazırda 110/35/10 kv-luq “Ağcabədi” y/st-da 25 MVA transformatorun 63 MVA yeni transformatorla əvəz olunması üçün işlər davam etdirilir. Həmin y/st-rın tam yenidən qurulması, yeni 110 kv, 35 kv və 10 kv-luq açarlarının quraşdırılması, qapalı paylayıcı qurğuların tikilməsi, dispetçer binasının genişləndirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Bütün bu işlər görülüb başa çatdıqda Ağcabədi rayonunda pambıqçılıq, taxılçılıq və heyvandarlıq məhsullarının istehsalının artırılmasına müsbət təsirini göstərəcəkdir. Rayonda 24259 hektarda dənli və dənli paxlalılar (qarğıdalısız) əkilmiş, 29.06.2010-cu il tarixinə 10950 hektarın məhsulu biçilmiş, 28522 ton taxıl istehsal olunmuşdur. Taxıl biçinini mütəşəkkil başa vurmaq üçün texnikalar saz vəziyyətə gətirilmişdir, onlar zəruri ehtiyat hissələri ilə təmin olunmuşlar. 2425 hektar sahədə pambıq əkilmiş, becərmə işləri davam etdirilir. 2010-cu ilin 6 ayı ərzində istehsalçılara 357 ton güzəştli şərtlərlə gübrə satılmış, taxılçılıq üzrə 2 özəl toxuculuq təsərrüfatı yaradılmışdır. 01 iyul 2010-cu il tarixə Ağcabədi rayonunda 82011 baş qarama, 320176 baş qoyun və keçi, 322461 baş quş vardır ki, bu da keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən artıqdır. Rayonda heyvandarlıq məhsullarının istehsalı ildən-ilə artır. 2010-cu ilin 6 ayı ərzində rayon üzrə ət istehsalı 4572 ton, süd istehsalı 25211 ton, yumurta istehsalı 6318 min ədəd və yun istehsalı 756 ton

							olmuşdur. Rayonda mal-qaranın cins tərkibinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə lazımı tədbirlər həyata keçirilir. Belə ki, 01 iyul 2010-cu il tarixə rayonda fəaliyyət göstərən 10 nəfər süni mayalanma texniki tərəfindən 785 baş inək, camış və düyə süni mayalandırılmış və 626 baş sağlam bala alınmışdır. Rayonda istehsal olunan heyvandarlıq məhsullarının itkisinin qarşısının alınması məqsədi ilə də müvafiq tədbirlər görülür. Ağcabədi şəhərində və Ağabəyli kəndində sutkada 20 ton süd emal edən zavodların tikintisi başa çatmış və avadanlıqların quraşdırılması işləri aparılır. Hər iki süd emalı müəssisəsi işə düşdükdən sonra müxtəlif çeşiddə süd məhsulları hazırlanacaqdır. Rayonda 01.09.2010-cu il tarixə 24844 hektar sahədən 52977 ton dənli və dənli paxlalılar (qarğıdalısız) istehsal edilmişdir. 2011-ci ilin məhsulu üçün sentyabrın 15-i vəziyyətinə 8510 hektar sahədə payızlıq taxıl əkini üçün şum qaldırılmış, səpinə hazırlıq işləri davam etdirilir. Rayonda kondisiyalı buğda toxumu ilə səpin aparılması, istehsalçıların toxuma olan tələbatının ödənilməsi, aqrotexniki tədbirlərin vaxtında və yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsi üçün nazirlik tərəfindən lazımi tədbirlər görülür. Taxılçılıq üzrə 2 özəl toxumçuluq təsərrüfatı yaradılmışdır. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin elmi-tədqiqat və təcrübə təsərrüfatlarında istehsal olunan elit toxumlardan gölgü əsasında rayonda fəaliyyət göstərən özəl toxumçuluq təsərrüfatlarına 2 ton güzəştli çərtlərlə verilmişdir. 2425 hektar sahədə pambıq əkilmiş, 3963 ton məhsul yığılmışdır. İl ərzində istehsalçılara 9117.54 ton güzəştli şərtlərlə mineral gübrə satılmışdır. Ağcabədi rayonunda heyvandarlığın daha da inkişaf etdirilməsi və süd emalı

							sənayesinin genişləndirilməsi məqsədilə məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Belə ki, 2010-cu il ərzində 10 nəfər süni mayalama texniki tərəfindən 1027 baş inək, camış və düyə süni mayalandırılmış və 832 baş sağlam bala alınmışdır. Rayonda istehsal olunan heyvandarlıq məhsullarının itkisinin qarşısının alınması məqsədilə də müvafiq tədbirlər görülür.
14.	**4.3.2.54.Tikinti materiallarının istehsalının dəstəklənməsi**	2009-2013					Rayon ərazisində xammal ehtiyatı olduğuna görə iri tutumlu kərpic zavodunun tikintisi planlaşdırılır. Rayonun Qala-təpə adlanan ərazisində kərpic istehsalı üçün xammalın olduğu mütəxəssislər tərəfindən müəyyən olmuşdur. Lakin, hələlik vəsait ayrılmadığı üçün bu işə başlanmamışdır.
Bərdə rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
15.	**4.3.2.100.Pambıqçılıq, taxılçılıq, ipəkçilik, heyvandarlıq və quşçuluq məhsullarının istehsalının və emalının inkişafının dəstəklənməsi**	2009-2013					27196 hek sahədə payızlıq və yazlıq taxıl əkilmişdir. 2009-cu il ərzində 94013 ton taxıl istehsal olunmuşdur. Rayonda kartof, tərəvəz, bostan, meyvə, yem, heyvandarlıq məhsullarının istehsalı artmışdır. Rayonda MKT və CTS AQRO şirkətlərinin pambıq emalı zavodları fəaliyyət göstərir və 2700 hek pambıq əkilib. 2700 ton məhsul istehsal olunmuş, 90 min ton taxıl, 4 ton barama, 13100 ton ət (diri çəkidə), 55505 ton süd, 202.7 ton pendir, 192 ton yoqurt, 24716 ədəd yumurta, 369 ton yun, 2539 ton çiyid, 2203 ton mahlıc istehsal olunmuşdur. 2 pambıq emalı zavodu fəaliyyət göstərir. Pambıqçılığın, ipəkçiliyin inkişafı üçün potensial imkanlar çoxdur, dövlət dəstəyi artırılmalıdır. Bərdə rayonunda heyvandarlığın daha da inkişaf

							etdirilməsi məqsədilə damazlıq işlərinin təkmilləşdirilməsi, süni mayalama tədbirlərinin genişləndirilməsi nəticəsində mal-qaranın məhsuldarlığının yüksəldilməsi istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Cari ildə akademik F.Məlikov adına Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Heyvandarlıq İnstitutunda dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsait hesabına 3 nəfər süni mayalama texniki hazırlanmışdır. Hazırda rayonda 13 nəfər süni mayalama texniki fəaliyyət göstərir. Rayon üzrə 738 baş inək, camış və düyə mayalandırılmış və 420 baş bala alınmışdır. “Rəşad” firması Taxıl məhsullarının saxlanılması üçün 10 min ton tutumlu anbarının və “Etalon-Aqro” Taxıl məhsullarının saxlanılması anbarının tikintisinin 2010-cu ildə tamamlanması planlaşdırılır. Eyni zamanda Rayon ərazisində mövcud olan Kərpic zavodunun, Konserv zavodunun və Quşçuluq fabrikinin fəaliyyətlərinin bərpası və Bitki yağları istehsalı zavodunun və Əyirici kombinatının tikintisinin 2010-cu ilin kapital qoyuluşu proqramının layihəsinə daxil edilməsini təklif edirik. 2010-cu il ərzində rayonda 14796 hektar dənli və dənli paxlalılar (qarğıdalısız) əkilmiş, 29.06.2010-cu il tarixə 12405 hektar biçilmiş, 27831 ton taxıl istehsal olunmuşdur. 1678 hektar sahədə pambıq əkilmiş, becərmə işləri davam etdirilir. 01 iyul 2010-cu il tarixə Bərdə rayonunda 80.7 min baş qaramal, 127.3 min baş qoyun və keçi və 406 min baş quş vardır ki, bu da keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə xeyli artıqdır. Mal qaranın məhsuldarlığının yüksəldilməsi nəticəsində heyvandarlıq məhsullarının istehsalı da xeyli artmışdır. 2010-cu ilin 6 ayı ərzində 5.3 min ton ət, 21.2 min ton

							süd, 10100 min ədəd yumurta və 320 ton yun istehsal olunmuşdur. Bərdə rayonunda heyvandarlığın daha da inkişaf etdirilməsi ilə bağlı tədbirlər həyata keçirilir. Mal-qaranın cins tərkibinin yaxşılaşdırılması istiqamətində işlər müvəffəqiyyətlə davam etdirilir. Rayonda 01.09.2010-cu il tarixə 14638 hektar sahədən 38002 ton dənli və dənli paxlalılar (qarğıdalısız) istehsal edilmişdir. Sentyabrın 15-i vəziyyətinə 7100 hektar sahədə payızlıq əkinləri üçün şum aparılmışdır. Cari ilin 20 sentyabr vəziyyətinə istehsalçılara 1161,366 ton güzəştli şərtlərlə mineral gübrə satılmışdır. Taxılçılıq üzrə 5 özəl toxumçuluq təsərrüfatı yaradılmışdır. Nazirliyin elmi-tədqiqat və təcrübə təsərrüfatlarında istehsal olunan elit toxumlardan özəl toxumçuluq təsərrüfatlarına 29 ton toxum ayrılmışdır. Il ərzində 1678 hektar sahədə pambıq əkilmiş, 3087 ton məhsul yığılmışdır. İstehlakçılara 2010-cu il ərzində 1542.176 ton güzəştli şərtlərlə gübrələr satılmışdır. Süni mayalamanın tətbiq olunması nəticəsində heyvanların cins tərkibi xeyli yaxşılaşır, son nəticədə ət və süd istehsalı nəzərə çarpacaq dərəcədə artır və yoluxucu xəstəliklərin yayılmasının qarşısı alınır. Süni mayalama tədbirlərinin yaxşılaşdırılması üçün Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən süni mayalama texniklərinə lazımi şərait yaradılmışdır. Hər bir süni mayalama teknikinə dəyəri ödənilmədən yedəkli motosiklet, süni mayalama avadanlığı, maye azot, heyvan toxumu verilmişdir və onlar bir il əmək haqqı ilə təmin edilmişlər. Hazırda rayonda 14 nəfər süni mayalama texniki fəaliyyət göstərir. 2010-cu il ərzində süni mayalama texnikləri tərəfindən 1341 baş inək, camış və düyə süni mayalandırılmış və 612 baş

			38000 12050 46300 90.6 72.6 23950 372 3281 1140.3 1114.1	38000 12050 46300 90.6 72.6 23950 372 3281 1140.3 1114.1	7600 57840 18600 410.7 72.6 3590 744 1279.6 450.9 1113.4	7600 57840 18600 410.7 72.6 3590 744 1279.6 450.9 1113.4	sağlam bala alınmışdır. Rayonda heyvandarlıqla məşğul olan sahibkarlara lizinq yolu ilə güzəştli qiymətlə 33 baş şvis, simmental və qara-ala cinsdən olan damazlıq heyvan satılmışdır. Hazırda həmin inəklərdən sutkada 26-30 kq süd sağılır. 2010-cu il üzrə göstəricilər: Taxıl Ət diri çəkidə Süd Pendir Yoqurt Yumurta Yun Pambıq Çiyid Mahlıc Qeyd: Yüngül və yeyinti sənaye istehsalı sahələrinin dəstəklənməsi üçün sahibkarlar tərəfindən təqdim olunan əsaslandırılmış investisiya layihələri Sahibkarlığa Köməklik Milli Fondu tərəfindən maliyyələşdirilir. Həmin müəssisələr barədə hesabatlar İqtisadi İnkişaf Nazirliyinə təqdim olunur.
4.3.3. Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu							
Elektrik enerjisi, istilik və qaz təchizatı							
16.	**4.3.3.3.Sənaye, kənd təsərrüfatı və məişət tullantılarından bio maddələrin istehsalı və tətbiqi üzrə müasir texnologiyaların işlənməsi və tətbiqi**	2009-2013					Kənd təsərrüfatı tullantılarından sənaye, məişət və iaşə təyinatlı bioloji yanacaq qazlarının alınması və bu qazla işləyən kiçik elektrik stansiyalarının yaradılması və tətbiqi üzrə elmi–tədqiqat işlərinin aparılması planlaşdırılır. Aparılan təcrübələrdə temperatur 30-35°C hədlərində təyin olunmuşdur. Temperaturun bu həddən çox və ya az saxlanılması bioqazın çıxımını xeyli azaldır. Bioqaz hasil edən qurğularda istifadə olunan biokütlənin qalığının çox keyfiyyətli və zərərsiz gübrə kimi istifadə

							edilməsi təklif olunmuşdur. Alınmış nəticələr əsasında fərdi və sənaye əhəmiyyətli bioqaz istehsal edən qurğuların texnoloji reqlamentləri və layihə sənədləri işlənib hazırlanmışdır, onların montajı üçün cizgilər hazırlanıb. 2010-cu il ərzində işlər davam etdirilmişdir.
4.3.3.Şamaxı rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
17.	**4.3.3.58.Sənaye istehsalı sahələrinin genişləndirilməsinin dəstəklənməsi**	2009-2013					Tədbirin yerinə yetirilməsinin icra müddətinə uyğun başa çatdırılması nəzərdə tutulur.
4.3.4. Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
18.	**4.3.4.2.Sənaye istehsalı sahələrinin genişləndirilməsinin dəstəklənməsi**	2009-2013					Yüngül və yeyinti sənayesinin elmi-tədqiqat müəssisələri fəaliyyət göstərir.
Gəncə şəhəri							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
19.	**4.3.4.9.Maşınqayırma, metallurgiya, cihazqayırma, yüngül və yeyinti sənaye sahələrinin inkişafının dəstəklənməsinin davam etdirilməsi**	2009-2013					Maşınqayırma, xüsusən kənd təsərrüfatı texnikası istehsalı ilə məşğul olan Belarusun MTZ zavodunun Gəncə filialının fəaliyyətini genişləndirilib. Gəncə tekstil fabriki fəaliyyət göstərir. Yeyinti sənayesi fəaliyyət göstərir. Sənaye və Energetika Nazirliyi ilə birlikdə iqtisadiyyatın qeyri-neft sahələrində kommersiya səmərəliliyi ilə seçilən layihələrin aşkara çıxarılması və onların icrası imkanlarının araşdırılması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilir. Azərbaycan iqtisadiyyatının qeyri-neft sektorunun regionlarda inkişafını dəstəkləmək məqsədi ilə Gəncə şəhərində “Sahibkarlığa dövlət dəstəyi” mövzusunda konfranslar təşkil edilmişdir. Tədbirlərdə kənd təsərrüfatı,

							infrastruktur, logistika, turizm və s. sahələrdə fəaliyyət göstərən 100-ə yaxın sahibkar iştirak etmişdir. Tədbirlər çərçivəsində Azərbaycan İnvestisiya Şirkətinin nümayəndələri tərəfindən təqdimat edilmiş, regionda fəaliyyət göstərən iş adamlarının biznes ideyalarının formalaşdırılması və reallaşdırılması istiqamətində şirkətlə, eləcə də onun törəmə şirkətləri ilə fəal əməkdaşlıq və layihələrdə iştirak təklif edilmişdir. 12 iyun 2009-cu il tarixində Azərbaycan İnvestisiya Şirkətinin iştirakı ilə sahibkarlar arasında səhm kapitalına investisiya və fond birjalarında kotirovka olunmasının təşviqi məqsədi ilə konfrans keçirilmişdir. Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO) tərəfindən biznes forumlarda xarici şirkətlərə maşınqayırma, metallurgiya, cihazqayırma, yüngül və yeyinti sənaye sektorları üzrə məlumat verilmiş və investisiya qoyuluşu barədə müzakirələr aparılmışdır. Bununla yanaşı, qeyd olunan sektorlarda investisiya imkanları haqqında məlumatlar ölkədə və xaricdə keçirilən tədbirlərdə AZPROMO tərəfindən edilən təqdimatlara, publikasiya və digər təşviq materiallarına daxil edilir. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaiti hesabına 2009-cu il ərzində Gəncə şəhərində 11 yüngül və yeyinti sənaye müəssisəsinin investisiya layihəsinin maliyyələşdirilməsinə 1 625 min manat güzəştli kredit vəsaiti ayrılmışdır. Maliyyələşdirilmiş layihələr hesabına 109 yeni iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. Azərbaycan iqtisadiyyatının qeyri-neft sektorunun regionlarda inkişafını dəstəkləmək məqsədi ilə Gəncə və Lənkəran şəhərlərində

							“Sahibkarlığa dövlət dəstəyi” mövzusunda konfranslar təşkil edilmişdir. Hər bir tədbirdə kənd təsərrüfatı, infrastruktur, logistika, turizm və s. sahələrdə fəaliyyət göstərən 100-ə yaxın sahibkar iştirak etmişdir. Tədbirlər çərçivəsində Azərbaycan İnvestisiya Şirkətinin nümayəndələri tərəfindən təqdimat edilmişdir. Regionda fəaliyyət göstərən iş adamları ilə görüşlər keçirilmiş, görüşlər zamanı onların biznes ideyalarının formalaşdırılması və reallaşdırılması istiqamətində Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti, eləcə də onun törəmə şirkətləri ilə fəal əməkdaşlıq, layihələrdə iştirak təklif edilmişdir. 12 iyun 2009-cu il tarixində Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti QKDK, BMK və AYİB-lə birlikdə sahibkarlar arasında səhm kapitalına investisiya və fond birjalarında kotirovka olunmasının təşviqi məqsədi ilə konfrans keçirmişdir. Tədbirdə Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti və regionlarda potensial layihələr haqqında təqdimat edilmişdir. Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO) tərəfindən Biznes forumlarda keçirilən ikitərəfli görüşlərdə xarici şirkətlərə maşınqayırma, metallurgiya, cihazqayırma, yüngül və yeyinti sənaye sektorları üzrə məlumat verilmiş və investisiya qoyuluşu barədə müzakirələr aparılmışdır. Gəncədə Azərbaycan-Belarus birgə kənd texnikası zavodu qurulmuş və istehsal olunan texnikalar fermerlərə lizinq yolu ilə satılır. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaiti hesabına 2010-cu ilin 6 ayı ərzində yeyinti sənayesinin inkişafı ilə bağlı 2 investisiya layihəsinin maliyyələşdirilməsinə 30 000 manat və yüngül sənayenin inkişafı ilə bağlı 1 investisiya layihəsinin maliyyələşdirilməsinə 15 000 manat güzəştli kredit vəsaiti ayrılmışdır.

			2 komp 50 hek 1 komp 20 ədəd Tam 25 ədəd 1 komp 1 komp	1 komp 17 hek - 16 ədəd qismən 17 ədəd Qismən Qismən	977,6 234,0 32,9 650,0 220,0 200.0 800,0 600,0	977.6 80,0 - 560,0 200,0 140.0 320.0 240.0	Maliyyələşdirilmiş layihələr hesabına 5 yeni iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun vasitəçiliyi ilə Gürcüstanda traktor və yük texnikası idxalı və satışı ilə məşğul olan şirkət və Gəncə Avtomobil Zavodu arasında traktorların ixrac edilməsi üzrə ilkin razılıq əldə edilmişdir. Bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. 2010-cu il ərzində: **“Gəncə Şərab – 2” ASC** - üzüm qəbulu emalı və emal sexi üçün avadanlıqların alınıb quraşdırılması - yeni üzüm bağı salmaq - şərab emalı sexi üçün avadanlığın alınıb quraşdırılması **Gəncə-Qənnadı” ASC** - avadanlıqların yeniləşdirilməsi - istehsalat və köməkçi binaların təmiri **“Jardin-Royal” MMC** - qənd sexinin təşkili və avadanlıqların quraşdırılması, sazlanması və istifadəyə verilməsi **“Əlvan-Metal Emalı” ASC** - mis məmulatlarının təzyiqi üsulu ilə istehsal avadanlığı - alüminium məmulatlarının təzyiqi üsulu ilə istehsal avadanlığı

							Gəncə Avtomobil zavodu
			8 ədəd	3 ədəd	20	3.5	- mövcud avadanlıqların istismara verilməsi
			14 ədəd	4 ədəd	240,0	87.5	- yeni avadanlıqların alınması
			6 ədəd	-	110,0	-	- mövcud avadanlıqların yenisi ilə əvəzləşdirilməsi
			1 korpus	1	240,0	170.0	- istehsalat binalarında təmir işləri
							Gəncə Maşınqayırma zavodu
			13 min m^2	-	1500,0	-	- inzibati binanın və istehsalat sahələrinin təmiri
			15 ədəd	-	3000,0	-	- yeni avadanlıqların quraşdırılması və müasir texnologiyaların tətbiqi
							"Gəncə-Dəyirman" ASC
			2600,0 m^2	2600,0 m^2	22,5	22,4	- elevatorun dam örtüyünün əsaslı təmiri
			2,9 km	2,9 km	5,0	4,9	- dəmir yolunun təmiri
			120,0 m^2	120,0 m^2	5,0	5,1	- un anbarı və tərəzi binasının əsaslı təmiri
			Ümumi	-	50,0	50.2	- un dəyirmanı istehsal sahəsinin əsaslı təmiri
			Ümumi	-	50,0	50.0	- un dəyirmanlarının taxıl təmizləmə istehsal sahəsinin təmiri
			Ümumi	-	50,0	51.1	- un dəyirmanlarının taxıl təmizləmə sahəsinin təmiri
							"Billur Elektroniks" ASC
			10000	1000	550,0	502,0	- Rəngli televizorlar
			3000	-	1500,0	-	- Kompüterlər

			2000	400	342,0	68,3	- Nəzarət-kassa aparatları
Ağstafa rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
20.	**4.3.4.32.Sənaye istehsalı sahələrinin genişləndirilməsinin dəstəklənməsi tikintisi**	2009-2013	Layihə üzrə	80%	16000 12000 30000000 avro 2965000 avro 16 000	12000 8400 12 800	Yüksək Vitaminli – Zülallı yem və Alkonol” istehsalı zavodunun tikintisi (Poylu qəsəbəsi)Zavodda tikinti işlərinin 75 faizi görülmüşdür. Zavodun illik istehsal gücü 36 mln. qab olan su sexi istifadəyə verilmişdir. Tikintinin başa çatdırılması üçün 3.6 mln.manat vəsait tələb olunur. Zavodun tam istifadəyə verilməsi üçün 3 mln.manat kredit ayrılmasına ehtiyac vardır. Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti (AİŞ)-25% və Almaniyanın “RAO Aqro MİLK” şirkəti-75% Ağstafa Süd Kompleksinin tikintisinin 2010 –cu il ərzində başa çatdırılması nəzərdə tutulur. Azərbaycan İnvestisiya Şirkət (AİŞ) və Almaniyanın “RAO Aqro MİLK” şirkəti Ağstafa Aqroservisinin tikintisinin 2010 –cu il ərzində başa çatdırılması nəzərdə tutulur. 2010-cu il üzrə: - Yüksək Vitaminli – Zülallı yem və Alkonol” istehsalı zavodunun tikintisi (Poylu qəsəbəsi) Əgər SKMF tərəfindən güzəştli kredit verilərsə, tikintini tam başa çatdırmaq olar. Bununla da yeni iş yerlərinin açılması və regionun sosial-iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına gətirib çıxara bilər.

			Layihə üzrə 36 435 m³	- 40.7%	3200 (330 mln avro) 1693	- 0.69	Zavodun illik istehsal gücü 36 mln.qab olan su sexi istifadəyə verilmişdir. Zavodun tam istifadəyə verilməsi üçün 3 mln.manat kredit ayrılmasına ehtiyac vardır. - Ağstafa Süd kompleksi (Böyük Kəsik kəndi) - "Ağstafa Aqroservis" MMC (Vurğun qəsəbəsi, ayrılmış sahə 1.1 ha) Təhvil verilməsi nəzərdə tutulan müddət may-2011-ci il.
4.3.4. Daşkəsən rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
21.	**4.3.4.51 Dağ-mədən sənaye müəssisələrinin fəaliyyətinin genişləndirilməsinin və yeni müəssisələrin yaradılmasının dəstəklənməsi**	2009-2013					**"Daşkəsən Filizsaflaşdırma" ASC** Daşkəsən Dağ – Mədən Filizsaflaşdırma kombinatı (hazırda "Daşkəsən Filizsaflaşdırma" ASC) 1954-cü ildə məhsul istehsalına başlamışdır, işləyərkən müəssisədə işçilərin sayı 1700 nəfər olmuşdur. Müəssisənin layihədə istehsal gücü ildə bir milyon ton dəmir filizi konsentratı istehsalıdır. "Daşkəsən Filizsaflaşdırma" ASC-də bərpa işlərinin görülməsi məqsədi ilə Respublika Dövlət Əmlakının İdarə Edilməsi üzrə Dövlət Komitəsi ilə Böyük Britaniyanın "DET.AL Limited" şirkəti arasında investisiya qoyulması və yeni müqavilə bağlanması üzrə danışıqlar aparılaraq yeni müqavilə bağlanmış, müəssisənin işə salınması üçün hazırlıq işləri başa çatdırılmış, 31 oktyabr 2006-cı il tarixdə müəssisənin açılışı olmuşdur. Əlavə investisiya qoyuluşu ilə müəssisənin istehsal gücünün artırılması məqsədəuyğundur. "Daşkəsən Filizsaflaşdırma" ASC fəaliyyətini 2009-cu ilin sonlarından qeyri-müəyyən

							müddətə dayandırmışdır. “Daşkəsən Filizsaflaşdırma” ASC 2010-cu ilin sentyabr ayından qismən fəaliyyətə başlamışdır. **Daşkəsən Alunit İstehsalat Sahəsi** Rayonda əsas sənaye müəssisələrindən olan Zəylik Alunit Mədən İdarəsi (hazırda Alunit İstehsalat Sahəsi) 1967-ci ildə məhsul istehsalına başlamışdır. Müəssisədə işçilərin sayı 700 nəfər olmuşdur. Layihədə istehsal gücü ildə 1 milyon ton xırdalanmış alunit filizi olmuşdur. Sonuncu dəfə 1997-ci ildə qismən işləmişdir və həmin ildə Daşkəsən “Alunit” istehsalat sahəsinin fəaliyyəti dayanmışdır. Zəylik alunit filizi əsasında isə alunitdən alüminium – oksid istehsal edən zavod (Gəncə Alüminium zavodu) hazırda Gəncə Gil Torpaq İstehsalat Birliyi tikilmişdir. “Daşkəsən Filizsaflaşdırma” ASC və Alunit İstehsalat Sahəsi müəssisələrinin xammal bazası nəzərə alınmaqla 2008-ci ildə Gəncədə 2 böyük sənaye müəssisəsinin alüminium və polad kompleksinin təməli qoyulmuşdur. İnvestisiya qoyuluşu ilə müəssisənin fəaliyyətinin bərpası vacibdir. **Çovdar qızıl yatağı** 2006-cı il dekabr ayının 30-da Azərbaycan Respublikası hökuməti ilə «Londeks Resorsiz S.A.», «Uill ənd Meyris S.A.», «Farqeyt Mayninq Korporeyşn», «Qlobeks İnternəşnl LLP» və «Mitsui Mineral Development Encenirinq Ko. Ltd» arasında «Azərbaycan Respublikasında Qaradağ, Çovdar, Göydağ, Daşkəsəmən filiz sahələrinin, Köhnəmədən sahəsinin və Kürəkçay hövzəsi yataqlarının öyrənilməsi, tədqiqi, kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında» Saziş imzalanmışdır. (Çovdar Daşkəsən rayonu ərazisindədir)

							Çovdar Qızıl yatağında geoloji kəşfiyyat işləri davam etdirilir. Azərbaycan Respublikasının 05 iyun 2007-ci il tarixli, 358-IIIQ nömrəli Qanunu ilə bu saziş qəbul edilərək təsdiq edilmiş və onun həyata keçirilməsinə icazə verilmişdir. «Azerbaijan İnternational Mineral Resources Operating Company Ltd» Şirkətinin Azərbaycan Respublikasındakı filialı Sazişin 7-ci maddəsinə əsasən yaradılmış və fəaliyyət göstərən, Mədən-Filiz Əməliyyatlarının Podratçı adından həyata keçirən Əməliyyat Şirkətidir. Sazişdə Geoloji-Kəşfiyyat işlərinin aparılması üç il müddətində (zərurət olarsa bir il artırılması mümkündür), filiz hasilatının 30 il müddətində həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. «Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı»nda nəzərdə tutulmuş dağ-mədən sənaye müəssisələrinin fəaliyyətinin genişləndirilməsinin və yeni müəssisələrin yaradılmasının dəstəklənməsi (Dövlət Proqramındakı sıra nömrəsi 4.3.4.51) bəndinin əsas icraçısı Sənaye və Energetika Nazirliyidir. Yuxarıda göstərilənlərlə əlaqədar Dövlət Proqramının həmin bəndinin (Dövlət Proqramındakı sıra nömrəsi 4.3.4.51) icrasının təmin edilməsi məqsədilə ətraflı məlumat əldə edilməsi, real və əməli tədbirlərin hazırlanması üçün nümayəndənizin Daşkəsən rayonuna ezam olunmasını və tabelilik nəzərə alınaraq aidiyyəti üzrə müraciət etməyinizi daha məqsədəuyğun hesab edirik. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev fevralın 11-də Gəncədə “Ramada Plaza” mehmanxanasının açılışından sonra şəhər ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə

							görüşündə bu iki böyük sənaye müəssisələrinin tikintisinin 2010-cu ildə daha da sürətləndirilməsi üzrə müvafiq tapşırıq vermişdir. 2010-cu il ərzində Azərbaycan Şəkər İstehsalat Birliyi İmişli Şəkər zavodunun Daşkəsən Əhəng Daşı Mədəni öz fəaliyyətini davam etdirmişdir və 17 139 ton əhəng daşı istehsal olunmuşdur. Çovdar qızıl yatağının istismarı üzrə hazırlıq işləri görülür. "Qoşqar-Mədən" MMC (Mərmər məmulatları istehsalı) fəaliyyətə başlamışdı "Daşkəsən Filizsalma" ASC 2010-cu ilin sentyabr ayından qismən fəaliyyətə başlamışdır və 57 800 ton xırdalanmış dəmir filizi istehsal olunmuşdur. Eyni zamanda "Rizvan Mərmər karxanası" MMC-də 9 ay ərzində 341 ton mərmər lövhəsi və 387 ton mərmər qırıntısı, "Pirsultan" kiçik müəssisəsində 9 ay ərzində 961 ton mərmər lövhəsi və 123 ton mərmər qırıntısı, Mehman firmasında 9 ay ərzində 763 ton mərmər lövhəsi və 2250.2 ton mərmər qırıntısı istehsal olunmuşdur.
Şəmkir rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
22.	**4.3.4.141. Emal müəssisələrinin fəaliyyətinin genişləndirilməsinin dəstəklənməsi**	2009-2013					Şəmkir rayonu Respublikanın qərb bölgəsində üzümçülük üzrə ixtisaslaşmışdır. Sovetlər dönəmində üzümçülüyün ləğv edilməsi ilə əlaqədar onlarla şərab emalı zavodları öz fəaliyyətlərini dayandırmışdır. Hal-hazırda "Şərq Ulduzu" MMC və ayrı-ayrı sahibkarlar üzümçülüyü inkişaf etdirərək üzüm bağları sahəsini 420 hektara çatdırmışdır. "Şərq Ulduzu" MMC 110 hektar üzüm bağı salmaqla həmin ərazidə istehsal gücü 2000 ton olan,

							Alman texnologiyası əsasında üzüm emalı zavodu tikmişdir. Zavodda 9 növ şərab məhsulları istehsalı ilə yanaşı konyak sexi işə salınmışdır. Zavodun emal gücünün artırılması məqsədi ilə 2009-cu ildə şərab məhsullarından konyak spirtinin çəkilməsi üçün yeni sex işə salınmışdır. Çinarlı qəsəbəsində yerləşən 2 nömrəli şərab emalı zavodu fəaliyyət göstərir. Zavodun böyük potensial imkanları vardır. Gələcəkdə emal müəssisələrinin fəaliyyətinin genişləndirilməsi nəzərdə tutulur. Şəmkir rayonunda əvvəllər mövcud olmuş emal müəssisələrindən Çinarlı 1 №-li şərab zavodu, 2007-ci ildən “Şərq ulduzu” MMC-yə məxsus, ildə 2000 ton üzüm emalı gücünə malik şərab zavodu və “Suludərə” MMC-yə məxsus süd məhsulları emalı sahəsi vardır. Rayonda il ərzində 39 min ton süd, 60 min ton meyvə, 116 ton tərəvəz istehsalı, 59 min iri buynuzlu mal-qara, 274 min qoyun keçi olmasını nəzərə almaqla süd, meyvə-tərəvəz və dəri emalı müəssisələrinin yaradılmasına zərurət vardır. Bu barədə Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyinə təkliflər verilmişdir. Yenikənd ərazisində yerləşən Şəmkir Quşçuluq fabrikində rekonstruksiya aparılması üçün İsrail hököməti ilə müqavilə imzalanmış, gələcəkdə gücü 25 milyon ədəd yumurta istehsalı və quş əti emalı sahəsi inkişaf etdiriləcəkdir. Rayonda kartof və yun məhsullarının kifayət qədər olmasına baxmayaraq, emal müəssisələri tikilməmişdir.Gələcəkdə kartof və yun emalı və toxuculuq müəssisələrinin yaradılmasına zərurət vardır. Əmək ehtiyyatlarının mövcud olmasını nəzərə alaraq Zəyəm qəsəbəsində yenidən toxuculuq müəssisəsinin yaradılması təklif olunur.

4.3.5. Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
23.	**4.3.5.2. Yüngül və yeyinti sənayesi sahələrinin inkişafının dəstəklənməsi**	2009-2013					Taxıl, meyvə, tərəvəz məhsullarının istehsalı artmışdır. Xaçmazda "Qafqaz" konserv zavodu, Qubada Vladimirovka, II Nüvədi, Hacı Hüseynli kəndlərində emal sexləri, "Quba-Saf" emal müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Bölgədə emal müəssisələrinin genişləndirilməsi vacibdir.
Elektrik enerjisi, istilik və qaz təchizatı							
24.	**4.3.5.7. Sənaye, kənd təsərrüfatı və məişət tullantılarından bio maddələrin istehsalı və tətbiqi üzrə müasir texnologiyaların işlənməsi və tətbiqi**	2009-2013					Kənd təsərrüfatı tullantılarından sənaye, məişət və iaşə təyinatlı bioloji yanacaq qazlarının alınması və bu qazla işləyən kiçik elektrik stansiyalarının yaradılması və tətbiqi üzrə elmi – tədqiqat işlərinin aparılması planlaşdırılır. Aparılan təcrübələrdə temperatur 30-35S hədlərində təyin olunmuşdur. Temperaturun bu həddən çox və ya az saxlanılması bioqazın çıxımını xeyli azaldır. Bioqaz hasil edən qurğularda istifadə olunan biokütlənin qalığının çox keyfiyyətli və zərərsiz gübrə kimi istifadə edilməsi təklif olunmuşdur. Alınmış nəticələr əsasında fərdi və sənaye əhəmiyyətli bioqaz istehsal edən qurğuların texnoloji reqlamentləri və layihə sənədləri işlənib hazırlanmışdır, onların montajı üçün cizgilər hazırlanıb.
Masallı rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
25.	**4.3.6.69. Tikinti materialları istehsalı və ağac emalı müəssisələrinin fəaliyyətinin genişləndirilməsinin dəstəklənməsi**	2009-2013					Yerli xammal əsasında tikinti materiallarının istehsalı ilə rayonda "Fəxrəddin-K" MMC, "Qala-95" MMC, "Kənan" MMC, "Masallı-Kərpic" ASC və Banbaşı, Kolatan kəndlərində fiziki şəxslər tərəfindən yaradılmış kərpic sexləri məşğuldurlar. Rayonda istehsal olunan kərpic əsasən Bakı şəhərindəki tikinti obyektlərinə və yaxın regionlara göndərilir, həmçinin rayon daxilində satışı təşkil olunur.

				12 126.6 33 208 2 848.9 2 300 2 000		411.8 18 357.7 221.5 23.2 6	Rayonda mebel istehsalı ilə “EMBAWOOD” mebel fabriki, “Dədə”, “Teymur”, “Binə”, “Eldar oğulları” və sair iri mebel sexləri, 36 ədəd stol və stul yığan sexləri məşğuldur. Mebel istehsalına lazım olan xammal əsasən xaricdən idxal olunur. Sexlərdə istehsal olunan stol və stullar yerli və idxal olunan xammal əsasında hazırlanır. İstehsal olunan məhsullar dünya standartlarına cavab verir. Daxili bazarlardan başqa MDB dövlətlərinə, Gürcüstan, İran, Türkiyə və başqa ölkələrə ixrac olunur. **2009-cu il üzrə:** kərpic istehsalı 19246.4 m^3 (2937.7 min manat) mebel istehsalı 31926 ədəd (9360 min manat) beton istehsalı 1296.7 m^3 (212.9 min manat) çınqıl 2792.4 m^3 (612 min manat) metlax 9812 m^2 (29.4 min manat) **2010-cu il üzrə:** - Kərpic istehsalı - m^3 - Mebel istehsalı - ədəd - Beton istehsalı - m^3 - Çınqıl - m^3 - Metlax - m^2
Qax rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
26.	**4.3.8.25. Tikinti materialları istehsalının genişləndirilməsinin dəstəklənməsi**	2009-2013					“Alazançay” MMC tərəfindən rayonda aparılmış 1450 ton qum-çınqıl materiallarından Bakı şəhərində 591 min manatlıq beton məmulatları istehsal olunmuşdur. Əmbərçay kəndi ərazisində 6000 ton Asfalt istehsal edilmişdir, Zəyəm kəndi ərazisində 5000 ton Çınqıl istehsal edilmişdir, Qax şəhərində 327 m^2 ağac emal edilmişdir. Bundan əlavə rayon ərazisində pilləkən

							istehsalı və plastik pəncərə və qapılar istehsal edən müəssisələr fəaliyyət göstərir.
							2010-cu il üzrə:
			16 500 ton	16 500 ton	618	618	- Asfalt istehsalı (Əmbərçay kəndi ərazisində) İş davam etdirilir
			5000 ton	5800 ton	20	24	- Çınqıl istehsalı (Zəyəm kəndi ərazisində) İş davam etdirilir
			-	-	-	2.8	- Pilləkən istehsalı (Qax şəhərində) İş davam etdirilir
			1000 m²	1000 m²	20	20.0	- Ağac emalı (Qax şəhərində) İş davam etdirilir
			-	-	-	140	- Plastik pəncərə və qapılar (Qax şəhərində)
			21 000 ton	20 000 ton	105	100	- "Muğal" MMC qum-çınqıl istehsalı müəssisəsi (Qax şəhərində) İş davam etdirilir
			6300 ton	6300 ton	31.5	31.5	- "Şərur" MMC qum-çınqıl istehsalı müəssisəsi (Qax şəhəri) Müəssisə işini dayandırıb
							Mebel-taxta müəssisəsi (Qax şəhər)
			2000 m²	2000 m²	36.0	36.0	- Taxta lambir. İş davam etdirilir
			10 ton	10 ton	6.0	6.0	- Kömür istehsalı. İş davam etdirilir
			5000 m²	5000 m²	70.0	70.0	- Parket. İş davam etdirilir
Şəki rayonu							
Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalının genişləndirilməsi tədbirləri							
27.	**4.3.8.71.Yüngül sənaye sahəsinin inkişafının dəstəklənməsi**	2009-2013		**2010-cu il üzrə:** 53 ton xam ipək, 39 ton ipək tullantısı, 25 ton burulmuş ipək sap, 736 min kv. m ipək parça,127 kv m ipək xalçalar,		**2010-cu il üzrə:** 5903 min manatlıq məhsul istehsal olunmuş, 3314 min manatlıq	Yüngül sənaye sahəsinin inkişafı üçün zəruri tədbirlər davam etdirilir. Şəki şəhər əhalisinin tikiş sənayesi üzrə iş təcrübəsini nəzərə alaraq, hərbi sənayenin və qapalı təşkilatların sifarişi əsasında tikiş və toxuculuq müəssisələrinin, yunun tədarükü və emalı, yun sapın istehsalı, rənglənməsi və sonda

				227990 ədəd bişmiş kəlağayı, 1000 ədəd hazır kəlağayı, 8129 ədəd saçaqlı şərf,159 min kv.m güllənmiş parça, 50 min kv.m ağardılmış parça,1068 ton pambıq ipliyi istehsal edilmişdir.		məhsul satılmışdır	yun sapdan parşaların və xalçaların istehsalı üzrə kompleks müəssisələrin yaradılması